

ΟΜΙΛΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ ΤΗΝ 17-06-2018 ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΤΕΙΑΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΗΣ ΝΙΓΡΙΤΑΣ

Σεβασμιώτατε Πατέρα,
Αιδεσιμότατοι,
Υψηλοί προσκεκλημένοι,

Κυρίες και Κύριοι
Αγαπητοί Φίλοι και Συμπατριώτες

Αποτελεί για εμάς ιδιαίτερη τιμή η παρουσία σας στην σημερινή επετειακή εκδήλωση.

Εκδήλωση τιμής για το Ολοκαύτωμα κυριολεκτικά της Νιγρίτας, ακριβώς 105 χρόνια μετά, από τις αποφράδες εκείνες ημέρες, των 17^{ης} έως 20^{ης} Ιουνίου του 1913. Εκδήλωση, η οποία αποφασίσθηκε και ψηφίστηκε από το Δημοτικό μας Συμβούλιο, συναισθανόμενοι και ακούγοντας μέσα μας, δυνατή και ζωντανή τη φωνή του χρέους και της ανθρωπίνης και πατριωτικής συνείδησης, να υποκλιθούμε, να αποδώσουμε φόρο τιμής και σεβασμού, να θυμηθούμε και να διατηρήσουμε ζωντανή τη μνήμη των άδικα σφαγιασθέντων και θανατοθέντων συμπατριωτών μας Νιγριτινών και των κατοίκων των χωριών του Δήμου μας, μέσα στους οποίους ήσαν και 100 περίπου γυναικόπαιδα, και της ολοκληρωτικής καταστροφής της πόλης μας και της καταστροφής των χωριών του Δήμου μας από τους Βουλγάρους. Ιστορικών γεγονότων αδιαμφισβήτητων, που καταγράφηκαν από ιστορικούς της εποχής και όχι μόνο, αλλά και από έλληνες και ξένους δημοσιογράφους και έγιναν γνωστά στην υφήλιο, αλλά ελάχιστα προβλήθηκαν στη διάρκεια των 105 ετών και λίγοι γνωρίζουν.

Και εδώ θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά και να συγχαρούμε τον αιδεσιμολογιώτατο ιερέα μας Γεώργιο Κελεμπέκη για την πρωτοβουλία του να μας υπενθυμίσει τα γεγονότα και το χρέος μας για την υπόθεση της Μνήμης.

Σύμφωνα με ιστορικές πηγές και τις μαρτυρίες των παππούδων και των πατεράδων μας, οι Βούλγαροι επιθυμώντας να καταλάβουν τη Θεσσαλονίκη τον Ιούνιο του 1913, κατέλαβαν τη Νιγρίτα, η οποία παρέμενε στην ελληνική επικράτεια.

Την νύχτα της 16^{ης} προς 17^η Ιουνίου οι Βούλγαροι επιτέθηκαν αιφνιδιαστικά και αποτελεσματικά εναντίον του ελληνικού στρατού. Ο στρατός μας αναγκάστηκε να συμπτυχθεί στο χωριό Μασλάρι και στα υψώματα γύρω από το χωριό Κρούσοβο, αφού πρώτα με αντιπερισπασμό και βοηθούμενος από τους κατοίκους έδωσε τον καιρό στα γυναικόπαιδα της Νιγρίτας και των χωριών να διαφύγουν, ενώ μια πυροβολαρχία και δύο τάγματα είχαν σταλεί για τη φύλαξη της Νιγρίτας και από ένας λόχος στα χωριά Νικοσλάβη – του οποίου οι κάτοικοι τρέμοντας τη βουλγαρική θηριωδία εγκατέλειψαν το χωριό τους- και στο Δημητρίτσι – του οποίου οι κάτοικοι εγκατέλειψαν τους γέροντες στο χωριό και ζήτησαν καταφύγιο στην περιοχή του Σοχού.

Η είδηση για την προέλαση του εχθρού από την πλευρά του Δημητρίσιου διαδόθηκε αστραπιαία στην πόλη της Νιγρίτας και ο διοικητής του αποσπάσματος υπέδειξε στους κατοίκους της να μετακινηθούν στο χωριό Μασλάρ προς προστασία τους.

Τραγικές σκηνές εκτυλίχθηκαν μπροστά στα μάτια των ελλήνων στρατιωτών. Μέσα σε θρήνους και παραζάλη γονείς έχασαν τα παιδιά τους, οι γέροντες μη μπορώντας να ακολουθήσουν έμειναν πίσω μακριά από τους συγγενείς τους. Από τη φάλαγγα δύο και πλέον χιλιομέτρων δεν ακουγόταν τίποτε άλλο παρά μόνο κλάματα και θρήνοι.

Την αποχώρηση των κατοίκων ακολούθησε και ο στρατός, ενώ από το μεσημέρι της 17^{ης} Ιουνίου, οι Βούλγαροι κατέλαβαν τα χωριά Δημητρίσι και Νικοσλάβη. Η Νιγρίτα καταλήφθηκε το πρωί της 18^{ης} Ιουνίου. Επί τρεις ημέρες όλα τα καταστήματα και τα σπίτια της Νιγρίτας λεηλατήθηκαν και πολλοί από τους κατοίκους υποβλήθηκαν σε μαρτύρια. Η υποχώρηση έγινε την 19^η με 20^η Ιουνίου αφού προηγουμένως πυρπόλησαν τη Νιγρίτα και έσφαξαν όλα τα γυναικόπαιδα που δεν είχαν καταφέρει να διαφύγουν. Από τα 1490 σπίτια έμειναν όρθια τα 49, ανάμεσα στα οποία και οι δύο ναοί της πόλης. Τα θύματα της βουλγαρικής θηριωδίας στη Νιγρίτα, που βρήκαν μαρτυρικό θάνατο, δεν ήταν λιγότερα των 470. Ο εχθρός δεν σεβάστηκε ούτε τα γεράματα, ούτε την τιμή των δύστυχων εκείνων συμπατριωτών μας. Πριν εκκενώσει τη Νιγρίτα ο βουλγαρικός στρατός, εξέδωσε αυστηρή διαταγή να κλεισθούν οι κάτοικοι στα σπίτια τους και αφού περιέλουσαν τα σπίτια με πετρέλαιο, έβαλαν φωτιά, με αποτέλεσμα πολλοί Νιγριτινοί να καούν ζωντανοί. Πολλές επίσης γυναίκες εκτελέστηκαν, αφού πρώτα ατιμάστηκαν, όπως και παιδιά. Πολλά από αυτά τα γυναικόπαιδα ήταν από την Τσερπίστα.

Καλύτερη δεν ήταν και η τύχη των άλλων χωριών μας. Το χωριό Λυγαριά πυρπολήθηκε εξ ολοκλήρου. Την ίδια τύχη είχαν η Σύρπα και το Ξυλότρος όπου πυρπολήθηκε και το ελληνικό σχολείο.

Στο Δημητρίσι από τα 115 σπίτια πυρπόλησαν τα 97 μαζί και το ελληνικό σχολείο και άλλα 15 σπίτια στο χωριό Χούμκος.

Δεν σεβάστηκαν ούτε τους ναούς. Πυρπόλησαν τους ναούς του Χούμκους, του Ξυλότρος, του Δημητρίσιου, της Λυγαριάς, της Νικόκλειας, της Σησαμιάς, ενώ αποπειράθηκαν να πυρπολήσουν και τον ναό του Αγίου Αθανασίου στη Σύρπα.

Από τους κατοίκους των χωριών αυτών σφαγιάστηκαν πολλοί.

Οι Βούλγαροι βρήκαν οικοδομές, σχολεία, καταστήματα και άφησαν ερείπια που κάπνιζαν ή που συνέχιζαν να καίγονται και πτώματα φρικιαστικά ακρωτηριασμένα.

Στη Νιγρίτα λοιπόν σήμερα, όλοι εμείς σε φορτισμένο συγκινησιακό κλίμα, τελέσαμε το πάνδημο μνημόσυνο για όλους αυτούς τους σφαγιασθέντες προγόνους μας – Βισάλτες, γυρίζοντας το χρόνο πίσω, για να θυμηθούμε και να διαπιστώσουμε, ότι αποτελεί, πλέον, την αδιαμφισβήτητη ιστορική αλήθεια και να προσκυνήσουμε με δέος, τους ηρωικούς μας νεκρούς.

Γιατί χρέος όλων μας και ιδίως των νέων μας, ανακαλώντας στη μνήμη μας τα εγκλήματα που συντελέστηκαν σε βάρος των μαρτύρων προγόνων μας, σε βάρος της ζωής και της αθωότητας, είναι να διδαχθούμε από αυτά, ακριβώς για να μην επαναληφθούν ποτέ παρόμοια γεγονότα και κυρίως να μη γεννηθούν, ούτε να ευδοκιμήσουν, ποτέ, οι αιτίες που τα προξένησαν.

Αυτή δε η μνήμη δεν ανήκει μόνο στους Βισάλτες και σε εμάς που βρισκόμαστε εδώ.

Ανήκει στα ελεύθερα πνεύματα όλου του κόσμου, είναι ιστορικός τόπος καταδίκης κάθε μορφής φασισμού και ολοκληρωτισμού. Είναι τεραστίας σημασίας παράγραφος στο ευαγγέλιο της ειρήνης.

Η σημερινή επέτειος από το ολοκαύτωμα της Νιγρίτας σηματοδοτεί την αντίσταση της Μνήμης, που παραμένει ζωντανή, ανατροφοδοτείται και μεταλαμπαδεύεται στις γενιές των νέων ανθρώπων, ορίζει και εμπνέει. Είναι και θέλουμε να παραμείνει ημέρα περισυλλογής, αυτοκριτικής και αγώνα.

Και ο δικός μας αγώνας σήμερα είναι να διατηρήσουμε τη Μνήμη ως εφαλτήριο για τους σύγχρονους αγώνες, για την αντιμετώπιση της πρωτοφανούς κρίσης που μαστίζει τη χώρα μας, για την υπεράσπιση της εθνικής ακεραιότητας και αξιοπρέπειας, για καλύτερη παιδεία, για καλύτερο περιβάλλον, για μια καινούρια κοινωνική συνείδηση, συνείδηση αλληλεγγύης, για την επιτυχία απέναντι στο σύγχρονο πόλεμο των συμφερόντων και των κερδοσκόπων, για τη δημιουργία μιας πατρίδας όπου όλοι και ιδιαίτερα οι νέοι θα μπορούν να ζουν με το όνειρο μιας καλύτερης ζωής.

Βρισκόμαστε, στη δίνη μιας παγκοσμιοποιημένης εποχής, που μέσα στην ταχύτητά της, δείχνει να μη θυμάται.

Εμείς από εδώ σήμερα, από την πόλη της Νιγρίτας, στέλνουμε με απόλυτη δύναμη, το μήνυμα για Αντίσταση στη Λήθη των καιρών μας.

Είμαστε υποχρεωμένοι να αγρυπνούμε, είμαστε υποχρεωμένοι να θυμόμαστε. Για ένα καλύτερο εθνικό και παγκόσμιο μέλλον.

Εμείς και ιδιαίτερα οι νέοι μας, έχουμε χρέος αλλά και συμφέρον να είμαστε αντίθετοι σε κάθε μορφή μίσους, μισαλλοδοξίας, καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, βαρβαρότητας και πολέμου και παραποίησης της Ιστορίας μας.

Έχουμε χρέος 105 χρόνια μετά, πορευόμενοι με τους σύγχρονους Βούλγαρους στην ίδια Ευρωπαϊκή Ένωση και οικογένεια και διαμορφώνοντας μαζί τους το σύγχρονο κόσμο, να κλείσουμε το τραύμα, αλλά να μη σβήσουμε ποτέ τη μνήμη των ολοκαυτωμάτων, όλων των νεκρών και των αιτιών που προξένησαν εκείνη την καταστροφή.

Μόνο σε μια Ευρώπη και σ' έναν κόσμο, όπου δεν κυριαρχούν η βία, το μίσος και οι διαχωρισμοί, μπορούν οι νέοι μας να αναπτύξουν πλήρως τα χαρίσματά τους, τις ικανότητες και τις γνώσεις τους και να βελτιώσουν το βιοτικό τους επίπεδο.

Κυρίες και Κύριοι συγγενείς των θυμάτων του ολοκαυτώματος της Βισαλτίας μας.

Οι δικοί μας άνθρωποι, το μεγάλο κομμάτι της ζωής μας που χάθηκε, οι νεκροί μας, είναι εδώ, παρόντες σ' αυτή την πόλη που κοιτάζει με αισιοδοξία το αύριο, είναι παντού, όπου αδικημένος και αδικούμενος στον κόσμο. Είναι εδώ, παρόντες σ' αυτόν τον τόπο που κάποιες φορές θαμπώνεται από τις καινούριες προκλήσεις, μα πάντα ανασαίνει και ζει κάτω από τον προστατευτικό ίσκιο των νεκρών του, παίρνοντας δύναμη για να συνεχίσει στο μέλλον. Ελάχιστο χρέος μας, προς αυτούς, να τους τιμούμε και να τους θυμόμαστε πάντα και να βιώνουμε το συγκλονιστικό μήνυμα της θυσίας τους.

ΠΟΤΕ ΠΙΑ άλλοι Νιγριτινοί. ΠΟΤΕ άλλοι Βισάλτες. ΠΟΤΕ ΠΙΑ Πόλεμος.

Συνεχής αγώνας και αγωνία για την ειρήνη, τη συναδέλφωση των λαών, τη φιλία, την πρόοδο, την ανάπτυξη και την ευημερία των πολιτών μας.

ΘΑ ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΩ ΘΕΡΜΑ τους ΟΜΙΛΗΤΕΣ ΜΑΣ
ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ ΜΑΣ

Τον συνταγματάρχη εν αποστρατία –γεωπολιτικό και στρατιωτικό αναλυτή
κύριον ΣΑΒΒΑ ΚΑΛΕΝΤΕΡΙΔΗ,
ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΜΠΑΚΑ Επίκουρο Καθηγητή της Θεολογικής
Σχολής του Α.Π.Θ.

καθώς και τους δασκάλους και χορωδούς των χορωδιών ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΝΙΓΡΙΤΙΝΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

του Κ.Α.Π.Η. Νιγρίτας και

του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Βισαλτίας